

kuifje

Nr 17
43e jaargang
19-4-88

HET WEEKBLAD VOOR DE SUPER-JEUGD VAN 7 TOT 77

Strip:

HET GRAF VAN ANTIOCHUS

Kort verhaal:

GAELLE SANTIAG in De buit van de dwaas

Dossier:

ZULLEN WE DE BOMEN OVERLEVEN?

40 F — NEDERLAND f 2,65

TURKIJE

Even voorstellen...
Turkije heeft een oppervlakte van 780.000 km² (d.i. 26 keer België). Slechts 3% van het grondgebied bevinden zich in Europa terwijl de overige 97% zich in Klein-Azië bevinden. Langsheen de kustlijn heerst een zacht mediterraan klimaat maar naarmate men in het binnenland doordringt wordt het klimaat droog en continentaal. Het land telt zo'n 43 miljoen inwoners waarvan 57% op het platteland wonen. De belangrijkste steden zijn de gewezen hoofdstad Istannboel (2,5 miljoen inwoners), Ankara, de huidige hoofdstad (1,7 miljoen inw.), Izmir (650.000 inw.), Adana (470.000 inw.), enz.

Een hele opvolging...
Sinds de vroege Hittieten tot aan de huidige Turken, via Grieken, Romeinen en Seldjoeken kende het land niet minder dan twaalf opeenvolgende even rijke als uiteenlopende beschavingen die elk op beurt op de Turkse bodem hun «opeenvolgende aanslibbingen» achterlieten, zoals de Franse historicus Benoist-Méchin het uitdrukt. De getuigenissen van deze verschillende periodes worden zorgvuldig bewaard in het Oudheidkundig Museum van Ankara in verzamelingen die enig ter wereld zijn: o.a. de verzameling die op een boeiende wijze de vroegste tijden van Turkije opspoort. Zo ontdek je in de Hittitische afdeling doorheen de kleien schrijftafeltjes, de vazen, juwelen en beelden een vreemde sociale en politieke structuur die tot op heden weinig bekend is en waarvan de godsdienst wordt overheerst door twee zonnegoden.

Wonderbaar Cappadocië
Ten zuidoosten van Ankara wordt Cappadocië gekenmerkt door zijn maanlandschap. Dit geografisch middelpunt van Turkije betekent het einde van de hoogvlakte met haar vlak en schraal landschap. Naarmate je doordringt in de provincie Nevsehir met haar strenge horizons, word je vergast op een verrassend afgewisseld schouwspel. Duizenden rotspieken, de kegels in tufsteen van alle kleuren en de «feespitsen» die zich tot in het oneindige vermenigvuldigen! Meer dan tien eeuwen geleden werd in de Göreme-vallei elke rots uitgegraven en uitgehouwen en omgevormd tot kerk, kapel, klooster of nog tot graftombe.
In deze ravijn alleen al, bevinden zich zo'n 365 rots-heiligdommen versierd met Byzantijnse fresco's die prachtig bewaard bleven.

Oostelijk Anatolië
Langsheen de Egeïsche Zee strekt zich de wondermooie kust uit waarvan Izmir (derde stad van het land) het zeer levend centrum is. De Grieks-Romeinse beschaving heeft in deze stad talloze sporen nagelaten. De plaatsnamen klinken ons als een lied in het oor en doen ons terugdenken aan oude legendes en verhalen: Milete en Priene, Pergamum, Antiochus waar de Heilige Paulus zijn eerste kerk stichtte, Mira de stad van Sint Nicolaas, Troje en het houten paard, Didymon, Cnidus en vooral Efese waar zich naast de heidense tempels het huis bevindt waar ooit de Maagd Maria woonde.

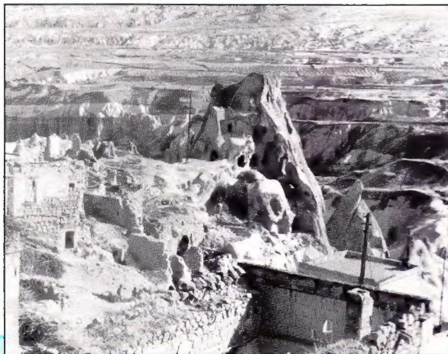
Sfeerbeeld van Istanboel
Istanboel bewaart niet alleen de krijgshaftige herinneringen van het Oostromeinse Rijk en van de Ottomaanse verovering. Het is ook het centrum van de culturele en geestelijke vooruitgang van die «gasten» met hun afwisselende bevolking; een smeltkroes van rassen en gebruiken. Het is één der belangrijke haarden waar met succes wordt gepoogd modern Turkije een definitieve vorm te geven. Bij het afvaren van de Bosporus of de Gouden Hoorn ontdek je het mooist de uitgestrekte stad; vooral wanneer je op de oevers de honderden minaretten en veelkleurige koepels ziet opdagen. Badend in zijn «couleur locale» treedt Istanboel in 1988 naar voor als een stad die zich nooit stedebouwkundige zorgen heeft gemaakt. De stad is vaak niet meer dan een doolhof van kronkelende straatjes die gonzen van drukte en waarin het goed is zich een tijdje onder te dompelen: dit is de enige manier om ooit Istanboel te leren kennen. Naast deze ontdekkingen die een waardig reiziger echt niet mag missen, moet je natuurlijk ook Sinte-Sofia gaan bewonderen met haar prachtige Byzantijnse mozaïeken, de blauwe Moskee met haar zes minaretten en het oud paleis van het sultanaat — Topkapi — bovenaan een heuvel die de Bosporus overschouwt, de zee van Marmara en de Gouden Hoorn.

Yves Duval

Hittitisch zilveren beeldje (3000 jaar v.C.)

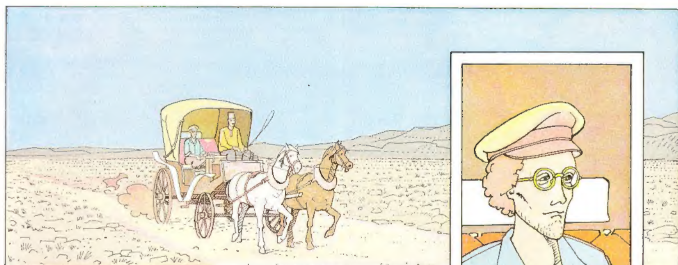

Het maanlandschap van Cappadocië

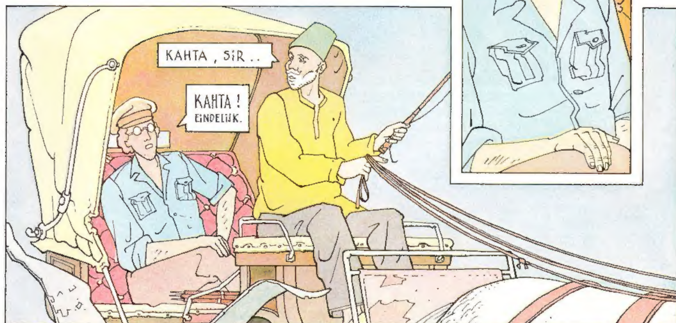

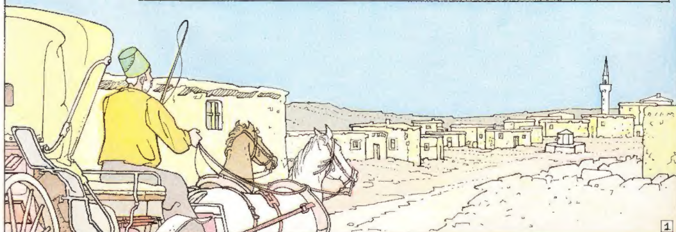
HET GRAF VAN ANTIOCHUS

LUDY SELS

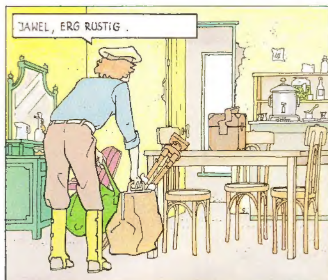
SLA OM

DE KOETS STOPT VOOR HET ENIGE HOTEL VAN HET STADJE.
KAHTA HOTEL

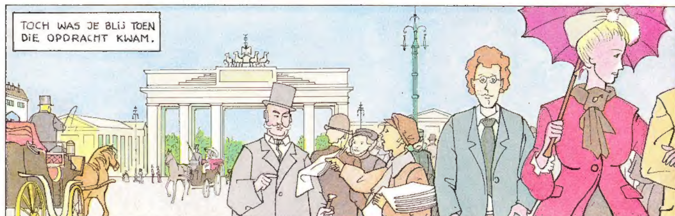

MOGE ALLAH UW WENSEN VERVULLEN, SIR.

HMM... KAHTA HOTEL.. EVEN STEMMIG ALS DE KROEGEN IN HEIDELBERG MAAR VEEL RUSTIGER.

JAWEL, ERG RUSTIG .

WAT ZIE JE ER BEROERD UIT, OTTO !
EN ZEGGEN DAT JE IN BERLIJN OP EEN TERRASJE HAD KUNNEN ZITTEN IN PLAATS VAN IN DIT NEST !

TOCH WAS JE BLIJ TOEN DIE OPDRACHT KWAM.

U HEEFT ME LATEN ROEPEN, HERR PROFESSOR ?

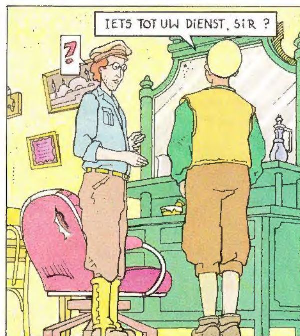

HERR OTTO PUCHSTEIN, U HEEFT ONDER PROFESSOR HUMAN GEWERKT BIJ DE OPGRAVINGEN IN PERGAMON EN U HEBT ER OOK TURKS GELEERD, DACHT IK ?
DAT IS ZO, PROFESSOR .
3

SLA OM

HET GRAF VAN ANTIOCHUS

DAT KAN IK U NIET ZEGGEN, SIR !
?

U BENT TOCH EEN VREEMDELING, SIR, EN IK WEET NIET EENS VANWAAR ?

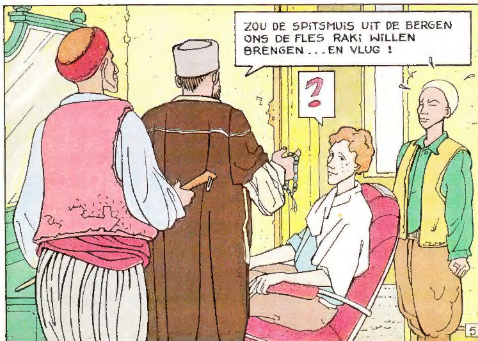

IK HEB U NOCHTANS MIJN NAAM GEZEGD ! MANNEN VAN TWEE VERSCHILLENDE STAMMEN DIE ELKAAR ONTMOETEN, MAKEN EERST HUN NAAM BEKEND. DAN PAS KUNNEN ZE ELKAAR VERTROUWEN.
TWEE MANNEN ! ZEI JE NIET DAT JE PAS VIJFTIEN WAS ?

VANAF VEERTIEN JAAR HEEFT EEN KOERD DE RECHTEN EN DE PLICHTEN VAN EEN MAN.

EN WAT ZIJN DAN DIE PLICHTEN ?
HIJ MOET ZIJN EER VERDEDIGEN, SIR, EN DE EER VAN ZIJN STAM.
HOE BEDOEL JE?

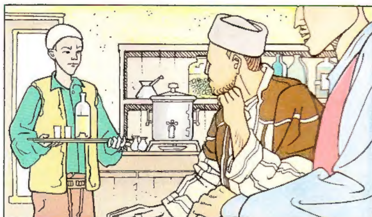

DAT ZULT U IN HET LAND DER KOERDEN NOG WEL MERKEN, SIR !

ZOU DE SPITSMUIS UIT DE BERGEN ONS DE FLES RAKI WILLEN BRENGEN ... EN VLUG !
?
5

SLA OM

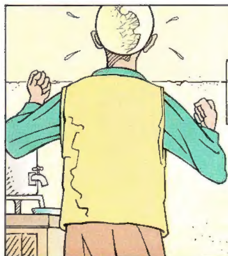

WILT U MIJ VERONTSCHULDIGEN, SIR ?
MAAR NATUURLIJK .

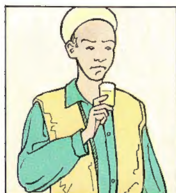

?

KIJK EENS AAN, SELIM... DE SPITSMUIS HEEFT EEN LIEF ! .. EN NOG AANTREKKELIJK OOK !
GEEF DIE FOTO TERUG !

TSS...TSS... NIET ZO HAASTIG. EERST NOG EEN GOEDE TEUG RAKI OP ONZE GEZONDHEID DRINKEN.
JA JA, EN IN ÉÉN KEER LEEG, HIHI !

NOG MAAR PAS IN DIENST, EN AL MEEDRINKEN MET DE KLANTEN !

HA HA !

wordt vervolgd

TURKIJE

WANNEER MENSELIJK EN NATUURLIJK GENIE HAND IN HAND GAAN

Aan de uiterste rand van Europa opent Turkije wijd zijn deuren op het Oosten van Duizend en Eén Nacht. Turkije is het koninkrijk van de Hittieten dat zich naar Mesopotamië richt en het is tevens het land van de Genesis. Het is ook Troje dat met zijn beruchte oorlog aanleiding zal zijn tot de Heleense en later de Romeinse wereld. Het is het raakpunt tussen christelijk en mohammedaans geloof en tal van andere godsdiensten die we vandaag niet meer kennen. Negen eeuwen Turkse aanwezigheid hebben niet de sporen kunnen uitwissen van Byzantium of van de Armeniërs. En de natuurelementen beschouwen het land als een speelruimte... Temidden het rijke aanbod van dit land hebben enkele facetten onze bijzondere aaandacht getrokken.

J.L.L.

Het Huis van de Wijsheid: een bewogen verleden...

Van buitenaf bekeken, kan de logge indrukwekkende basiliek van de Heilige Sofia een esthetische teleurstelling lijken. Maar eens je er binnentreedt, begrijp je al vlug waarom sommigen dit beroemde en meest bezochte monument van Istannboel als één der wereldwonderen beschouwen. In 325 ondernam keizer Constantijn de bouw van een basiliek, gewijd aan de Wijsheid van God (in het Grieks: Haghia Sofia). Bedoeling was de heidense tempel te verdringen die op dezelfde plaats was opgericht.

Vanuit alle provincies van het rijk werden de edelste materialen en het mooiste marmer aangevoerd. Voor de binnenversiering onttrok men zelfs beeldhouwwerken aan de belangrijkste Griekse en Romeinse tempels. Daarna moest het koepeldak gebouwd worden. Daarvoor liet men op Rhodos stenen vervaardigen die zo licht waren dat ze per dozijn slechts het gewicht bereikten van één gewone steen. In elke steen was dezelfde spreuk gehouwen: «God heeft dit gesticht, God zal dit behoeden». Om de twaalf lagen werden relikwieën ingemetseld en telkenmale zegden de priesters hun gebed. Hun meesterwerk werd voltooid in 548. Toen de keizer plechtig de deuren opende, sprak hij: «Ere aan God die mij waardig achtte dit werk te volbrengen. Ik heb je overwonnen, O Salomon!». In 559 stortte de gewaagde koepel in elkaar. Isidoor liet hem herbouwen, zij het met een geringere doormeter. Wat niet mocht verhinderen dat de koepel nog twee keer instortte tengevolge van aardbevingen...

Aanzienlijke werken in 1354 deden het koepeldak eindelijk stand houden. Na de inname van Constantinopel door de Ottomanen op 29 mei 1453 beval hun leider Mehmet II Fatih dat de basiliek zou worden omgevormd tot moskee. De sultans die hem opvolgden brachten steeds maar meer verfraaiingen aan. De Heilige Sofia bleef zo één van de belangrijkste mohammedaanse gebedsoorden tot in 1935. In dat jaar nam Atatürk, de geestelijke vader van modern Turkije, het besluit het geheel tot museum te verheffen.

HET SPOOKRIJK DER ARMENIËRS

Vlakbij de grens met de Sovjet Unie, verloren temidden de trieste steppen, liggen de ruïnes van Ani er verlaten bij. Ani is de gewezen hoofdstad van Armenië en na eeuwen van verwaarlozing getuigen de resten nog steeds van de grootheid van een beschaving en een bouwkunst die hun hoogtepunt bereikten tijdens de vroeger middeleeuwen. Hoewel bekend sinds de 5de eeuw werd de versterking pas belangrijk zowat 300 jaar later. Op dat moment maakte de vorstelijke familie der Bagratiden er haar hoofdstad van. Bedreigd door de Seldjoeken, werd de stad nochtans in 1020 onder de bescherming van Byzantium geplaatst. Na de dood van koning Sembat in 1044 stond het Byzantijnse leger voor de stadswallen om naleving van de afspraak op te eisen. De Armeense adel zag het anders, hakte het hele leger in de pan en benoemde een nieuwe koning. De Byzantijnen gaven zich echter niet volledig gewonnen. In 1045 veroverden ze Ani... Twintig jaar later werd de stad tot groot verdriet van de Armeniërs ingepalmd door de Turken. Vanaf dat moment werd Ani een zeer betwiste versterking. Eerst werd ze veroverd door de Perzen. Zowat vijftig jaar later werd ze opnieuw Armeens vooraleer twee jaar later in de handen van de Koerden te vallen. Tenslotte waren het in 1239 de Mongolen die zich er vestigden... Later trok de bevolking stilaan weg en Ani werd al gauw een spookhoofdstad. Omwille van de nabijheid van de grens met de USSR is fotograferen is er trouwens strikt verboden. Stiekem heeft onze fotograaf toch deze foto van de kathedraal kunnen maken: het is het best bewaarde bouwwerk van Ani.

De magische natuur

Niet alleen de mens heeft zijn sporen nagelaten in Turkije. Ook de natuur is er zeer creatief opgetreden. Het lijkt wel of ze t.o.v. de pracht van de opeenvolgende beschavingen heeft willen wedijveren in vindingrijkheid. Ze geeft er in elk geval blijk van verrassende artistieke gaven: grandioos en toverachtig. Het «Katoenpaleis» te Pamukkale is een indrukwekkend surrealistisch decor dat de natuur daar heeft opgebouwd tegen een steile rotswand van meer dan 100 meter hoog. Van ver lijkt het op een versteende waterval van witachtig kristal. Van nabij is het een ware hangende watertuin waarin men van fontein tot fontein kan springen: het lijken wel immense bloemenkronen. Dit fabelachtig landschap is ontstaan uit warmwaterbronnen met een overschot aan kalkzouten. In de Oudheid werd aangenomen dat water, dat zo creatief tewerk kan gaan, ook heilzaam moet zijn voor de gezondheid. Er werd dus een kuuroord gesticht: Hieropolis. Het moet een grote bloei gekend hebben want vandaag getuigen de ruïnes nog steeds van de vroegere rijkdom.

Foto's: J. KIEVITS

EEN POLAROID TOESTEL KOMT ALTIJD VLUGGER VAN PAS DAN ANDERE KADO'S.

Enig direkt-klaar kommuniegeschenk.
Het Polaroid toestel 635 voor slechts 1.695F.*

Polaroid

*Aanbevolen prijs bij alle Polaroid dealers die aan de promotie deelnemen.

HANS

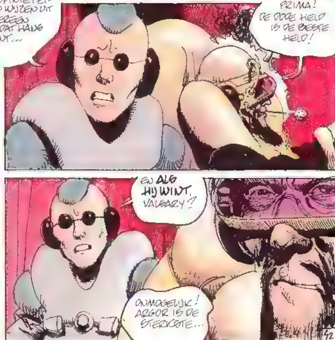
SAMENVATTING: Het geweldige heldendicht «Glorie aan de Oorlog» is begonnen... Valsary aanschouwt zijn werk, die, zo hoopt hij, zijn dorst naar geweld zal lessen. Maar Hans zet alles op alles om te ontsnappen aan deze gruwelen!

SLA OM

HANS

GRZEGORZ ROSINSKI
A.-P. DUCHATEAU

HAHA! GEEN UITWEG MEER... HET EIND VAN HET HELDENDICHT...
EN HET EIND VAN DE STAD, HAHA!

TER DOOD!
DOOD ZE!

ZE WAAGDEN HET ONDER ONZE OGEN VRIENDEN EN FAMILIELEDEN TE DODEN...
DIT GAAT TE VER!
NEEM DE WAPENS OP!
WE VERJA-GEN VALSA-RY! DOOD HEM!
44

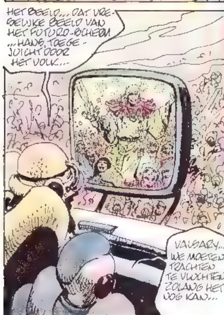
SLA OM

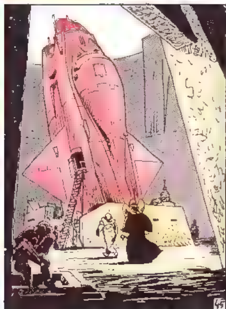
HANS

LEVE HANS!
DOOD AAN VALSARY!
DOOD HEM!

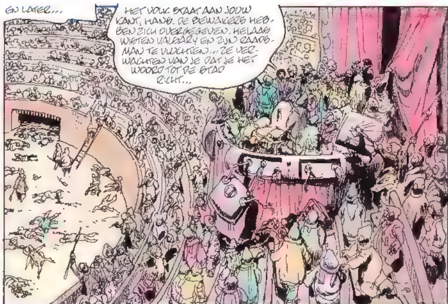

HET BEELD... DAT VRESELIJKE BEELD VAN HET FUTURO-SCHERM ...HANS, TOEGEJUICHT DOOR HET VOLK...
VALSARY... WE MOETEN TRACHTEN TE VLUCHTEN ZOLANG HET NOG KAN...

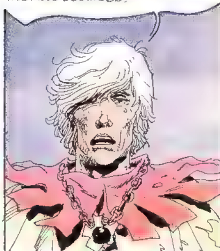

45

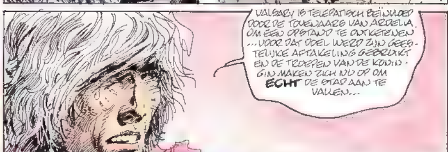

"DE MUTANTEN VAN XANAÏA"
VERWACHTEN JULLIE
IN MIJN 3e ALBUM
(LOMBARD UITGAVEN)

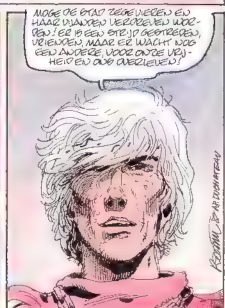

EN LATER...
HET VOLK STAAT AAN JOUW KANT, HANS. DE BEWAKERS HEBBEN ZICH OVERGEGEVEN. HELAAS WISTEN VALSARY EN ZIJN RAADSMAN TE VLUCHTEN... ZE VERWACHTEN VAN JE DAT JE HET WOORD TOT DE STAD RICHT...

WISTER... ER KOMT GEEN BURGEROORLOG! ER STAAN ERNSTIGE DINGEN TE GEBEUREN... DE DICTATOR IS GEVLUCHT... MAAR DE STRIJD – DE **ECHTE** STRIJD TEGEN ARDELIA – MOET NOG BEGINNEN!

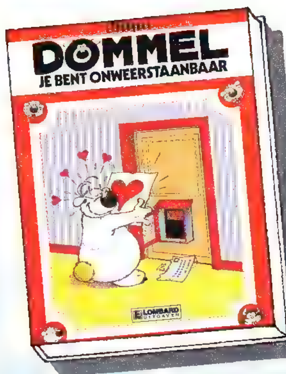

RAMOZ, DE ELLENDELING HEEFT BEKEND, EN HIJ ZAL GEVONNIST WORDEN. **HIJ IS EEN VERRADER DIE ZICH AAN DE ARDELIANEN VERKOCHT HEEFT!** OP BEVEL VAN DE KONINGIN EN HAAR TOVENAARS HEEFT HIJ VALSARY OVERGEHAALD TOT DIT AFSCHUWELIJKE HELDENDICHT...

VALSARY IS TELEPATISCH BEÏNVLOED DOOR DE TOVENAARS VAN ARDELIA OM EEN OPSTAND TE ONTKETENEN ... VOOR DAT DOEL WERD ZIJN GEESTELIJKE AFTAKELING GEBRUIKT EN DE TROEPEN VAN DE KONINGIN MAKEN ZICH NU OP OM **ECHT** DE STAD AAN TE VALLEN...

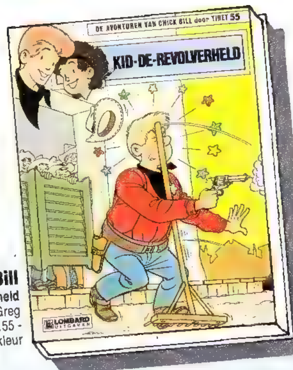

WE MOETEN ONS ALLEN VERENIGEN OM TE ZEGEVIEREN! VOLGENS JULLIE WENS ZAL IK DE LEGERS LEIDEN!

MOGE DE STAD ZEGEVIEREN EN HAAR VIJANDEN VERDREVEN WORDEN! ER IS EEN STRIJD GESTREDEN, VRIENDEN, MAAR ER WACHT NOG EEN ANDERE, VOOR ONZE VRIJHEID EN ONS OVERLEVEN!

Einde

Dommel
Je bent onweerstaanbaar!
door Dupa
nr.17 -
48 pagina's in kleur

Chick Bill
Kid-de-revolverheld
door Tibet en Greg
nr.55 -
48 pagina's in kleur

Sneeuw
De ravendood
door Gine en
D. Convard
nr.2 -
48 pagina's in kleur

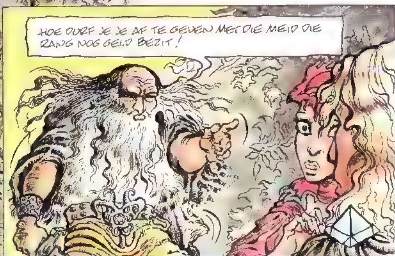

Rork
Het Kathedralen-kerkhof
door Andréas
Collectie « Verhalen en Legenden »

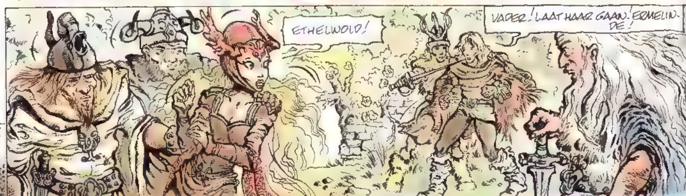
Ze zijn pas verschenen!
Ze wachten op jullie!

LOMBARD

HEER ADEGRIN VERRASTE OP EEN DAG ZIJN ZOON MET DE LIEFTALLIGE ERMELINDE

HOE DURF JE JE AF TE GEVEN MET DIE MEID DIE RANG NOG GELD BEZIT!

ERMELINDE! JE HEBT EEN VERBOND MET DE DUIVEL GESLOTEN OM MIJN ZOON TE BEHEKSEN EN ZIJN HART TE STELEN!

ETHELWOLD!
VADER! LAAT HAAR GAAN. ERMELINDE!

HIJ BESCHULDIGDE HAAR VAN HEKSERIJ EN LIET HAAR VEROORDELEN.

EEN ARMZALIGE BUIT VOOR ARMZALIGE JAGERS...

SLA OM

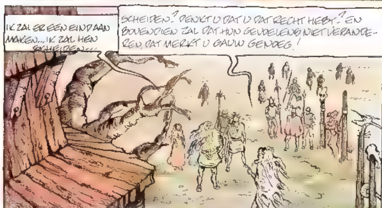

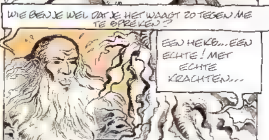
WAT VOOR MISDAAD HEEFT ZE BEGAAN?
ZE HEEFT MIJN ZOON BEHEKST!

VOLGENS U IS DE LIEFDE EEN BETOVERING... HOE DENKT U DIE TE VERBREKEN?

IK ZAL ER EEN EIND AAN MAKEN... IK ZAL HEN SCHEIDEN...
SCHEIDEN? DENKT U DAT U DAT RECHT HEBT? EN BOVENDIEN ZAL DAT HUN GEVOELENS NIET VERANDEREN, DAT MERKT U GAUW GENOEG!

WIE BEN JE WEL DAT JE HET WAAGT ZO TEGEN ME TE SPREKEN?
EEN HEKS... EEN ECHTE! MET ECHTE KRACHTEN...

HELP MIJ, KRACHTEN VAN HET HEELAL! KOM! BIJ RAVELN, MIJN HEILIGE SABEL, DOORKLIEF DE LUCHT EN BEHEKS HEM!

FSSSCHCH
AAAH!

WAT WIL JE? ZEG HET ME!
ZE RAAKT DE BOOM VAN DE CLAN AAN!
FFSSCHCH
ERMELINDE BEVRIJDEN!

LAAT HAAR GAAN!!
FFSSCH

ER IS NIETS MET HEM...
JE MACHT IS NIETS WAARD... WIND, ILLUSIE...

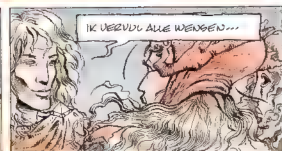

GRIJP HAAR!

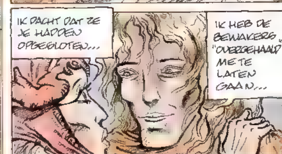

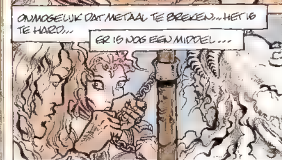

JE HEBT ONGELIJK DAT JE ME NIET GELOOFT, ADEGRIN... DE BOOM IS BETOVERD, MAAR DE BETOVERING WERKT PAS BIJ DAGERAAD... HEB GEDULD...

DIE NACHT, ALS IEDEREEN SLAAPT...

IK KAN DIE KETENEN NOOIT LOSKRIJGEN... WAS ETHELWOLD MAAR HIER...

IK VERVUL ALLE WENSEN...

IK DACHT DAT ZE JE HADDEN OPGESLOTEN...
IK HEB DE BEWAKERS "OVERGEHAALD" ME TE LATEN GAAN...

ONMOGELIJK DAT METAAL TE BREKEN... HET IS TE HARD...
ER IS NOG EEN MIDDEL...

SLA OM

HERMELIJNWIT

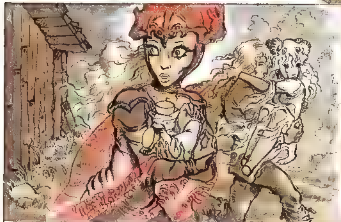

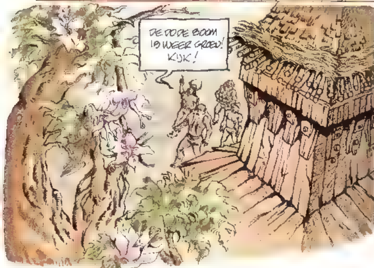

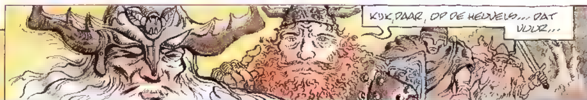

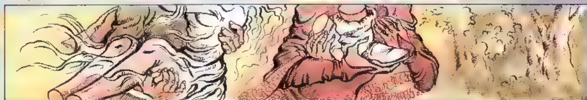

WE ZULLEN ER WELDRA ZIJN...

ZE ACHTERVOLGDEN HEN DE HELE DAG...

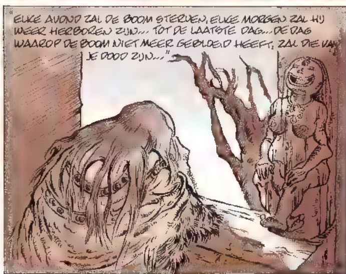

ELKE NACHT WACHTTE ADEGRIN DE DAGERAAD AF OM HET TE WETEN...

SLA OM

HERMELIJNWIT

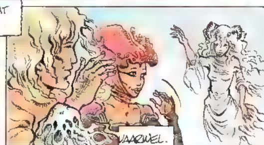

J. RAHIR 86.

EINDE

DOSSIER BOMEN
tweede deel

KUNNEN WE DE BOMEN OVERLEVEN?

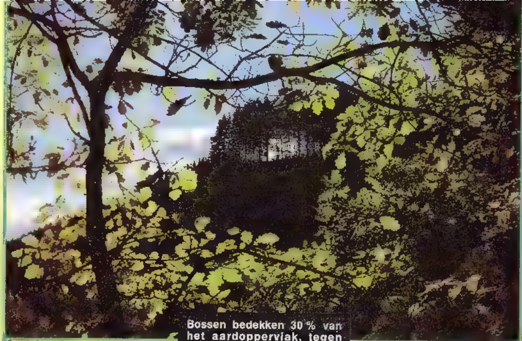
Elke keer als er een boom wordt geveld, als een bos wordt vernietigd, als een fabriek zijn afval in een rivier loost, staat HET VOORTBESTAAN VAN DE MENSELIJKE SOORT op het spel. Met andere woorden: we zijn bezig de tak af te zagen waarop we zitten!
Ik geloof niet dat er iets kostbaarders ter wereld is dan een boom. Ten eerste zuivert hij onze lucht door er zuurstof aan af te geven. Je moet niet vergeten dat in tientallen miljoenen jaren de primitieve planten de aardatmosfeer die verzadigd was van koolzuur, hebben veranderd, door belangrijke hoeveelheden zuurstof af te geven, en dat wij zonder de planten er niet eens zouden zijn.
Bomen verhinderen de erosie van de bodem, bovendien werpen ze een klimaatbarrière op, verzachten zo de temperatuur en beschermen de akkerlanden tegen de invloed der elementen. Ook bieden ze oorden van rust en stilte, onmisbaar voor onze geestelijke gezondheid. En of dat nog niet genoeg is, bieden ze een woonplaats aan diersoorten die nuttig zijn voor de mens, nog afgezien van wat ze ons zelf bieden: hout om te bouwen, te stoken, energie, vruchtbare grond (door de rottende bladeren).
Als superieure zonnecellen produceren de wouden gratis en voor niks een hoeveelheid droge materie die in duizenden tonnen te meten is (dertig ton bladeren per hectare bijvoorbeeld). Dankzij dat alles kan onze beschaving zich verder ontwikkelen en bloeien.
Merkwaardig genoeg wordt deze grote vriend van de mens al vanaf de oudste tijden als een vijand behandeld. Het bos wordt geëxploiteerd om in buitensporige behoeften te voorzien, zonder rekening te houden met het feit dat het niet onuitputtelijk is... De bossen bedekken nog steeds zo'n dertig miljoen km², dus bijna 30 % van de aardoppervlakte, maar de onbebouwde gebieden beslaan nu alleen al 55 % van de aarde. En met «onbebouwde gebieden» bedoelen we ECHT ONBEBOUWD EN ONBEBOUWBAAR, dus droge gebieden, steppen, woestijnen, gletsjers, toendra's en altijd bevroren gebieden.
In Afrika, heeft zich, vooral ten gevolge van overmatige ontbossing en overbegrazing de grote Saharawoestijn gevormd: op het moment rukt die met 7 km per jaar op! Om dat te stoppen is er maar één middel: bossen en water.

De mens uit de Oude Steentijd (zo'n twee miljoen jaar geleden) was bijzonder goed aangepast aan zijn milieu, waaraan hij zijn levensbehoeften ontleende zonder ooit het natuurlijk evenwicht te verstoren. Door zijn primitieve gereedschappen was hij niet in staat grote schade aan te richten. In de Nieuwe Steentijd (9.000 jaar geleden) veranderde alles. Met het verschijnen van geslepen stenen werktuigen, de nederzettingen en de tamme dieren werd onze voorvader uit het Quaternair machtiger dan de natuur. En helaas lijkt die nieuwe macht hem naar het hoofd gestegen te zijn. Hij valt zijn goedgunstige voedster, het bos aan. Hij eist steeds meer van het woud, maar er is geen sprake van iets teruggeven, en een paar duizend jaar zijn voldoende om een eind te maken aan de onvergelijkelijke prehistorische wouden van 70 miljoen jaar oud...
Het beboste Europa tussen de Prehistorie en de Historie — vooral het noorden — is Keltisch. «Het kost negen dagen om het woud in de breedte te doorkruisen», schreef Julius Caesar, «hoewel veel lieden er zes dagen hebben rondgedoold, kan niemand zeggen waar het eindigt.»
Het grote woud van eiken, kastanjes, iepen, beuken en dennen die het westen overdekken, voedt en beschut volkeren die door de ontwikkeling van de techniek «gewapend» zijn tegen het bos. Ze jagen op evers, herten, buffels en oerossen en kennen het bosland goed. Ze worden behendige houthakkers, maar ook akkerbouwers die er niet voor terugdeinzen open plekken te vergroten om er hun dieren te laten grazen. Ze bouwen hun huizen van zware balken en vervoeren hun honingmede in eiken vaten. Ook voor hen is het bos de voedende moeder die hen alles levert: het houtskool voor het vuur, de planken voor de schepen, de twijgen voor de manden en de blokken voor hun klompen. Voor de Kelten was het nog een wisselwerking, maar voor het bos begon het al een wegkwijnen te worden. De Kelten vierden hun culten bij de bronnen van woudbeken en op de beboste hellingen, in het licht van een open plek omgeven door eeuwenoude bomen. En het feit dat hun vruchtbaarheidsgod Cernunnos een hertengewei droeg wijst op de mystieke

Het oerbos van de Kelten herbergde eiken, beuken, kastanjes en iepen zover het oog reikte.

band die zijn vereerders hadden met het duizenden jaar oude woud.
Zij waren de laatsten die het bos eerbiedigden. Na hen gaf de snelle bevolkingsgroei in de middeleeuwen, het avontuur van de zeevaart (er waren meer dan duizend eiken nodig voor het bouwen van één enkel schip) en later de industriële revolutie de doodsteek aan de resten van het oerbos. Intussen zouden de eerste herbossingen in de achttiende eeuw het oude Gallische woud het aanzien geven van een mozaiek van kleine bossen, voornamelijk bestaande uit naaldbomen, om economische redenen. Dat woud, versnipperd, kwetsbaar, en met hier en daar nog stukjes van het oude loofbos ertussen, bedreigd maar nog altijd levend, proberen we nu te redden.

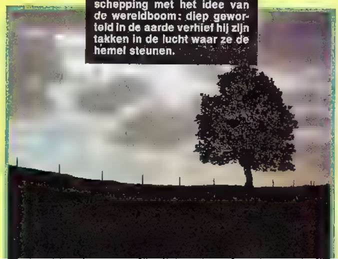
Bossen bedekken 30 % van het aardoppervlak, tegen 55 % onbebouwde en woeste gebieden.

De boom, één van de oudste manifestaties van het heilige

Heel wat primitieve mythologieën hebben het volgende beeld van de schepping van de wereld: een boom met wortels die diep in de bodem reiken, strekt zich met zijn gespreide takken tot hoog in de lucht. Hij ondersteunde de hemel. Die mythe over de wereldboom is universeel. Versies ervan zijn al te vinden in Soemerische manuscripten van de 4e eeuw voor Christus.
In de noordelijke landen heette dat heilige wezen, de Levensboom, Yggdrasil. Het was een reusachtige es, hij rees op vanuit de ingewanden der aarde, en omhelsde met zijn takken het heelal. Hij werd besproeid door elfen die water putten uit een heilige bron, en hij moest zich teweer stellen tegen de aanvallen van de draak Nidhug, want in de oudste religies zijn de krachten van het Kwaad even machtig als die van het Goede. De Germanen noemden dezelfde boom uit de Skandinavische mythen Irminsul.
In Egypte ontstond een bomencultus aan de oevers van de Nijl, als herinnering aan de houten pijler waarin Osiris werd opgesloten nadat zijn broer Seth hem had gedood. Seth had het lichaam van Osiris in stukken gesneden, die verborgen in een kist en de kist werd omgroeid door een jonge eik waarvan de koning een pilaar van zijn paleis maakte. In India werd de boom geassocieerd met Brahma en met Boeddha, die zeven jaar lang leefde in de schaduw van de asvathhat, de heilige boom waarvan hij zijn kennis en wijsheid ontleende. Daarnaast moeten we nog de Boom der Geheimen noemen, die vereerd werd door bepaalde Amerikaanse indianenstammen. Deze diende als schuilplaats tegen de bliksem en de winden.
Dit geloof bleef eeuwenlang behouden. Zeus sprak, in Griekenland, tegen de mensen door het geruis van de eiken van Dodona. In Rome hadden de goden allemaal hun symbool: Jupiter de eik en de beuk, Minerva de olijfboom, Herkules de populier, Pluto de cypres, enz. In Skandinavië werden hele wouden vereerd omdat de grote Noordse goden, Thor, Odin en Freya er woonden. De Maori's, de Australische Waramunga's, de Kaori's, eerbiedigden bomen omdat ze hun goden bevatten. Zelfs in de Joods-Christelijke traditie is de boom verbonden met het idee van het Aards Paradijs: in Genesis worden Adam en Eva geconfronteerd met de Boom der Kennis, terwijl het Paradijs van Mohammed vol staat met prachtige bomen met overheerlijke vruchten. Christus zelf wordt wel beschreven als de Boom des Levens. En heel wat pelgrimstochten leidden naar plaatsen diep in de bossen.
Vanaf de Oudheid wordt al gesproken over mensen die veranderen in populieren of wilgen. Geesten, elfen en feeën leefden toen in het woud. Europa, de

De belangrijkste produkten van het bos zijn timmerhout en brandhout. Maar er is meer, zoals teelaarde. Al die bronnen zouden onuitputtelijk zijn als ze goed beheerd werden.

De meest uiteenliggende beschavingen verbonden de schepping met het idee van de wereldboom: diep geworteld in de aarde verhief hij zijn takken in de lucht waar ze de hemel steunen.

Baltische landen, Rusland, heel Azië en Canada zijn bevolkt met goed- of boosaardige wezens uit de bossen die hun sporen hebben achtergelaten in de geesten van de mensen.
Ook nu nog spelen bomen een rol in de traditie en vaak zijn ze het zinnebeeld van een land: Schotland heeft de hulstboom, Joegoslavië de linde, Frankrijk de eik, de koningspalm is het symbool van Cuba, de ceder dat van de Libanon, de ahorn van Canada. Vroeger duidde de maretak op de aanwezigheid van de goden in eikenbomen, waar hij eerbiedig geplukt werd door de keltische druïden, en hij bleef het symbool van de vreugde, net als de hulst aangebracht op de deuren, een erfenis van de Romeinen. De kerstboom is een overblijfsel uit heidense tijden, en heeft in korte tijd een enorme verspreiding gekend. Dit vrolijke symbool van liefde en vreugde herinnert ons aan de wezenlijke rol van de boom in de verhouding tussen mens en natuur, vanaf het begin der tijden.

Tekst: Renée Rahir
Foto's: Jeanine en Renée Rahir

Net als in de tijd van de Kelten worden bossen soms maximaal uitgebuit: brandstof, muren, daken, trappen en hekken, alles is van hout.

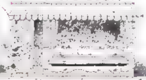

Oude geloofsideeën samenhangend met bomen komen zelfs in Christelijke tijden weer boven: deze houten kapel is gebouwd binnen in een eik door de pastoor van Allouville Bellefosse (Frankrijk) in 1696.

De Levensboom, de reuzenes Yggdrasil, besproeid door de elfen en voortdurend in strijd met de draak Nidhug, de geest van het kwaad.

EEN KNIPOOGJE
van ernst

MMH...?

ERNST 87

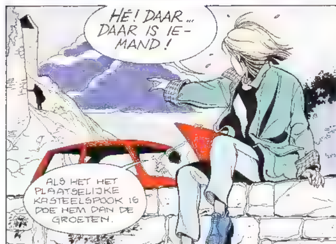
GAELLE SANTIAG

DE BUIT VAN DE DWAAS

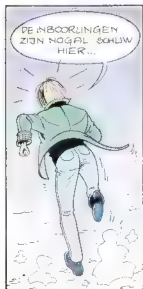

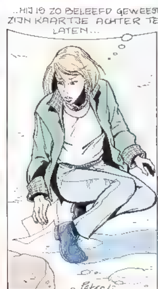

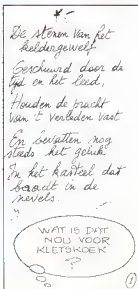

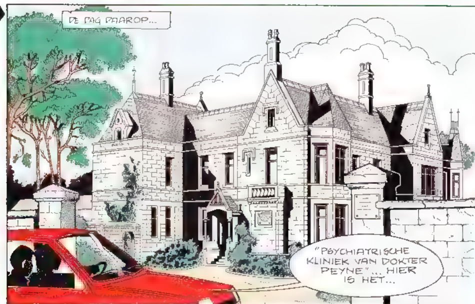

SLA OM

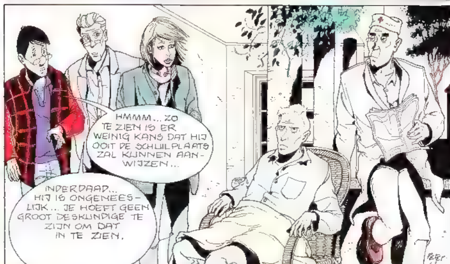
GAELLE SANTIAG

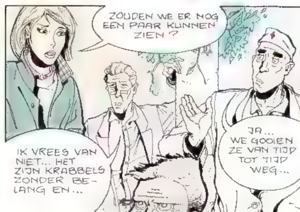

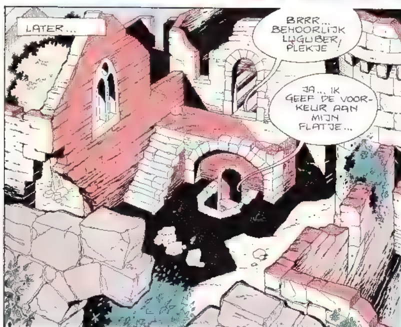

PETER LI
PHILIPPE RICHELLE

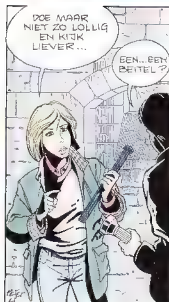

SLA OM

HEB... HEB JE HEM HERKEND ?
JA... EN HET VERBAAST ME NIET...

WAT DOEN WE ?
GEEN BEWEGING ! ZWIJGEN EN HANDEN OMHOOG !

WAT EEN DRUKTE HIER !
...ONZE ZWERVER !

PAF
PAF
PAF

KLING!
KLING!
KLIK!
HELA... WAT...

BLOODY HELL ! HIER KOM IK NIET MEER UIT ! IK ZIT ALS EEN RAT IN DE VAL !

HAHAHAHA !

ENKELE (LANGE) MINUTEN LATER ...
OEI ! MIJN ARME HOOFD !
BAM BAM BAM

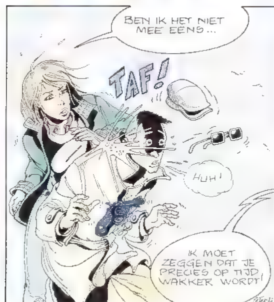

DAT GELUID...
BAM BAM

DOE SNEL OPEN! HET WA-TER STIJGT !!!

VERDORIE, DE STAKKER !
HOU VOL ! WE HALEN JE ERUIT !

MISSCHIEN DAT HET MET DIE OUDE BALK GAAT..
ALS JE DIE DEUR OPENT BEN JE ER GE-WEEST !

MANIAK ! JE LAAT DIE MAN TOCH ZEKER NIET VERDRINKEN ?
EN WAAROM NIET ? PRECIES WAT HIJ VERDIENT, HAHAHA !

BEN IK HET NIET MEE EENS...
TAF!
HUH!
IK MOET ZEGGEN DAT JE PRECIES OP TIJD WAKKER WORDT!

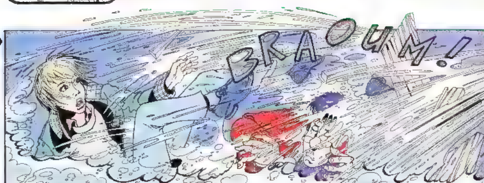

HELP! AAAAH!

HIJ GEEFT MEE ! NOG EVEN...
5

SLA OM

GAELLE SANTIAG

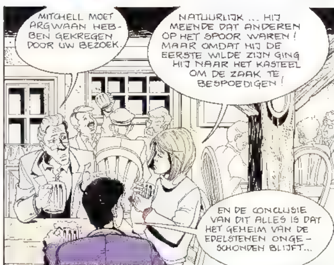

PETER LI • RICHELLE • JIJU • 7-87 EINDE

BIMBO is weer terug!

GROTE KLEURWEDSTRIJD "CARAN D'ACHE"

Voor jongens en meisjes van 5 tot en met 13 jaar.

Talrijke prijzen te winnen!

Hoofdprijzen: een fiets per leeftijdsgroep
(5-7 jaar / 8-10 jaar / 11-13 jaar)

Verder: 150 prijzen kleurmateriaal van het merk "Caran d'Ache"

Knip de door U gekleurde tekening uit of neem ze over op een ander blad met dezelfde afmetingen. Terugzenden onder gesloten, gefrankeerde omslag vóór 1 september 1988 aan: **Rijam – L. Mommaertslaan 14-18, 1140 Brussel.**

NAAM: ______________ VOORNAAM: ______________

ADRES: ______________ HUISNR: ______ POSTCODE: ______

GEMEENTE ______________ LEEFTIJD: ______________

Sneeuw

DE RAVENDOOD

Door de nevelige hemel van de vervallen stad vloog Ogenpikker en stootte zijn kreet uit als een lach...
Hij wist het, de raaf! Hij wist wat Sneeuw zocht. Sneeuw, het kind met het gebroken geheugen, op zoek naar zijn vermoorde ouders. Hij moest deze bevroren stad doorzoeken... want langzaam steeg het verleden op uit de ruïnes van de stad, en bracht beelden van nachtmerries met zich mee...
De raven begeleidden Sneeuw op zijn tocht.
En de gek... degene die OOTMOED werd genoemd, de cynische zot die zijn godslasteringen uitkraaide in het aangezicht van de dood... de dwaas die al eerder het pad van Sneeuw had gekruist.
Vroeger...

Ook in die tijd cirkelden de raven door de grijze lucht. Vlak boven een paar mensen die worstelden als marionetten in een wreed en ijskoud theater. Maar wie trok er aan de touwtjes?
De Dood misschien, die soms het gefladder van zijn zwarte vlerken laat horen...

Collectie «Sneeuw»
Album nr 2
48 pagina's kleur

ALFRED PRIJS ANGOULEME 88

BOB MORANE

SAMENVATTING: Nadat zij het tegengif hebben ingeslikt, dringen Bob Morane en Bill Balantine het huis van Bénédicité Snake binnen. Alles lijkt verlaten...

SLA OM

BOB MORANE

CORIA
HENRI VERNES

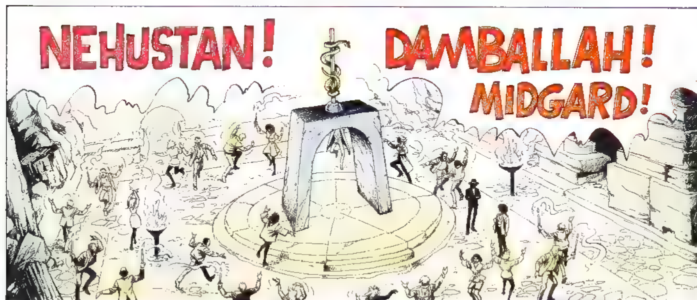

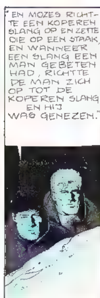

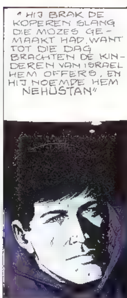

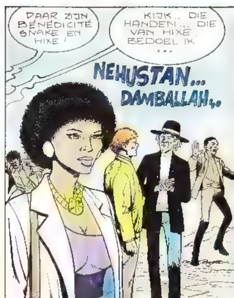

NEHUSTAN!
DAMBALLAH!
MIDGARD!

NEHUSTAN!
NEHUSTAN!

NEHUSTAN!.. DE KOPEREN SLANG!

"EN MOZES RICHTTE EEN KOPEREN SLANG OP EN ZETTE DIE OP EEN STAAK, EN WANNEER EEN SLANG EEN MAN GEBETEN HAD, RICHTTE DE MAN ZICH OP TOT DE KOPEREN SLANG EN HIJ WAS GENEZEN."

"HIJ BRAK DE KOPEREN SLANG DIE MOZES GEMAAKT HAD, WANT TOT DIE DAG BRACHTEN DE KINDEREN VAN ISRAEL HEM OFFERS, EN HIJ NOEMDE HEM NEHUSTAN"

DAAR ZIJN BÉNÉDICITÉ SNAKE EN HIXE!
KIJK.. DIE HANDEN... DIE VAN HIXE, BEDOEL IK...
NEHUSTAN... DAMBALLAH..

HANDSCHOENEN...

...UITGETROKKEN.

SLA OM

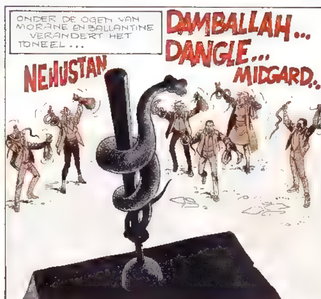
BOB MORANE

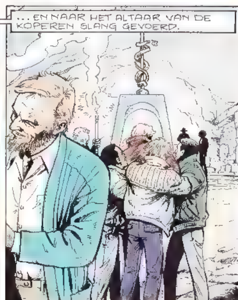

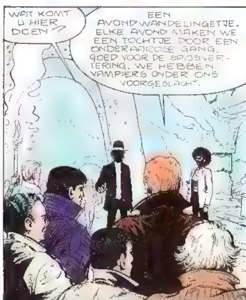

42.

wordt vervolgd

WAT GINGEN ZE ZOEKEN IN DIE GANGEN?

Het is wel een eigenaardig spektakel dat Bob en Bill bijwonen! Het ware misschien beter geweest voor hen als ze niets hadden gezien...

Lijdt Hixe aan ichtyose?

Heeft Nehustan zijn vroegere machten behouden?
Welke straf heeft de secte in petto voor onze vrienden?
Zit de bodem van Brussel net als die van Parijs vol gangen?

MAAK U KLAAR VOOR DE GRUWELIJKE VISIOENEN!

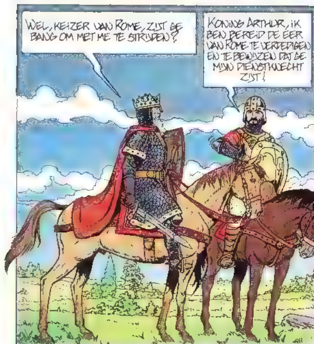
Er hangt iets afschuwelijks in de lucht...
Mis de afspraak van volgende week niet.

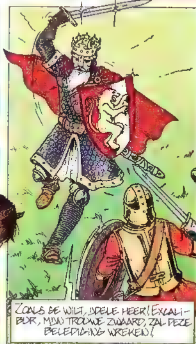

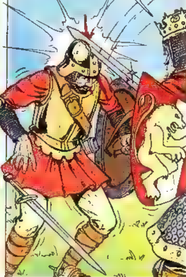

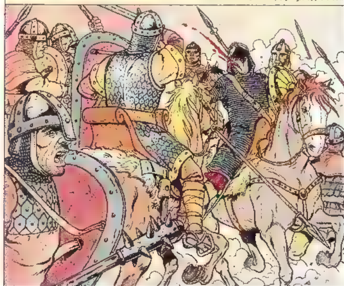

DE HELDENDADEN VAN ARTHUR, DE GROTE KONING UIT DE BRITSE GESCHIEDENIS, HEBBEN ALTIJD TOT DE VERBEELDING GESPROKEN. NA DE KELTISCHE LEGENDEN MAAKTEN DE MIDDELEEUWSE TROUBADOURS ZICH ER MEESTER VAN.

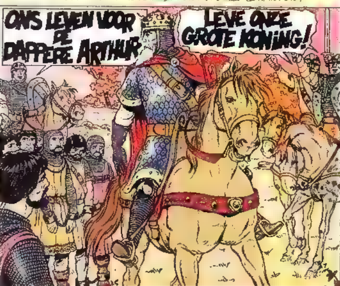

TEGEN HET EIND VAN ZIJN LANGE LEVEN TROK ARTHUR OP VEROVERING UIT NAAR ROME.

WEL, KEIZER VAN ROME, ZIJT GE BANG OM MET ME TE STRIJDEN?
KONING ARTHUR, IK BEN BEREID DE EER VAN ROME TE VERDEDIGEN EN TE BEWIJZEN DAT GE MIJN DIENSTKNECHT ZIJT!

ZOALS GE WILT, IJDELE HEER! EXCALIBUR, MIJN TROUWE ZWAARD, ZAL DEZE BELEDIGING WREKEN!

EN OOK ZULT GE GESTRAFT WORDEN VOOR UW VERVLOEKTE VERBOND MET DE SARRACENEN!

ARTHURS BRITTEN JOEGEN EEN DAG EN EEN NACHT ACHTER DE VIJAND AAN...

EN ONDER DE GEVANGENEN WAREN VIJFTIEN ROMEINSE SENATOREN!
ONS LEVEN VOOR DE DAPPERE ARTHUR
LEVE ONZE GROTE KONING!

PHILIPPE DELABY
YVES DUVAL

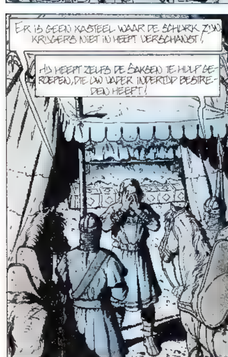

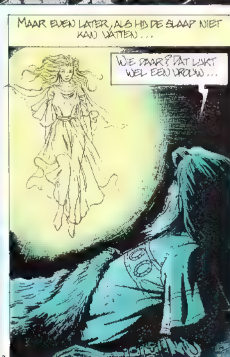

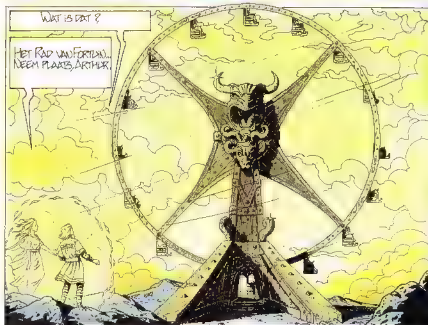

SLA OM

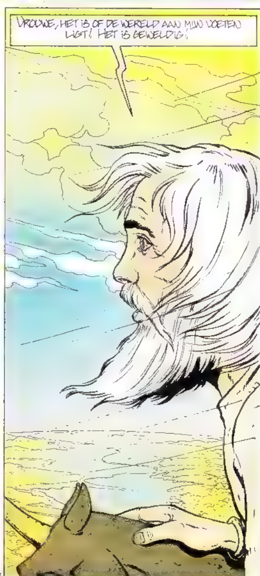

WIE ZIJT GE, SCHONE VROUWE? IK HEB NOG NOOIT ZO'N WONDERBAARLIJKE VROUW GEZIEN!
MIJN NAAM DOET ER NIET TOE... GEEF ME UW HAND EN VOLG ME.

WAAR NEEMT GE ME MEE NAAR TOE, VROUWE?
DAAR, DIE BERG OP. IK WIL U IETS TONEN.

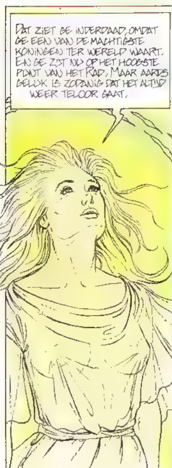

WELDRA BEREIKEN WE DE TOP, EN DAAR ZULT GE IETS ZIEN DAT U ZAL INTERESSEREN.

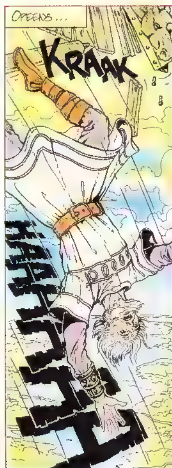

WAT IS DAT?
HET RAD VAN FORTUIN... NEEM PLAATS, ARTHUR.

ALS GE BOVEN ZIJT, ZEG ME DAN WAT GE ZIET...

VROUWE, HET IS OF DE WERELD AAN MIJN VOETEN LIGT! HET IS GEWELDIG!

Ph. Delaby 87

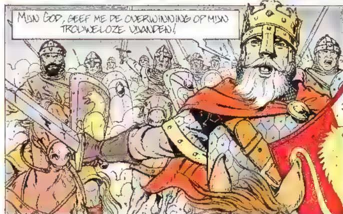

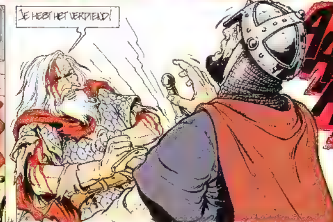

SLA OM

Ph. Delaby 87

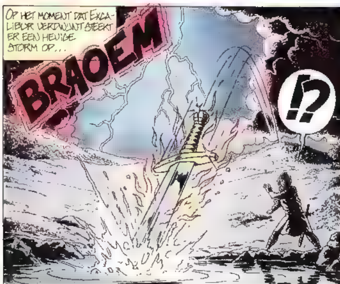

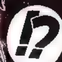

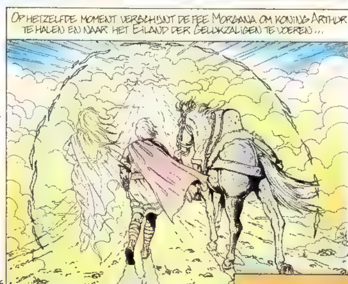

KLEUREN: MICHELINE DARSOU

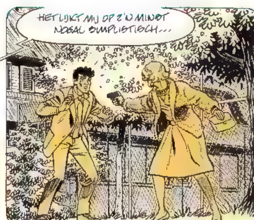
EINDE

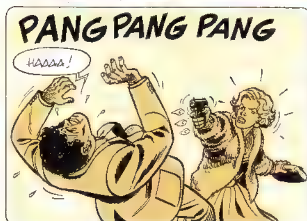

RIK RINGERS

SAMENVATTING: Lucia Demal wordt van de moord op Gérard Bertheau, de neef van Mr. Alexis, beticht. Meester Brunet bijgenaamd «de advokaat van de Duivel» is bereid haar te verdedigen. Inspecteur Breebant en Rik Ringers leiden de enquête...

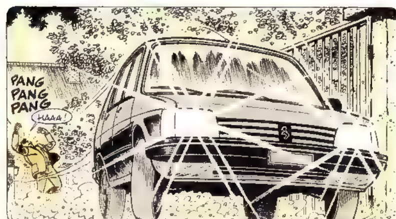

SLA OM

RIK RINGERS

TIBET
A.-P. DUCHATEAU

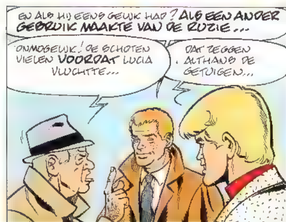

WAAR WILDE JE BEGINNEN, RIK ?
DE GETUIGEN... IK GA PROBEREN EEN GESPREK MET ZE TE REGELEN...
Hôtel Amigo

DAN HOOP IK TOESTEMMING TE KRIJGEN LUCIA TE SPREKEN IN DE GEVANGENIS... IK MOET HAAR ZIEN EN MET HAAR PRATEN...
IK WILDE MEESTER BRUNET INTERVIEWEN... IK ZAL HEM BELLEN IN ZIJN HOTEL.

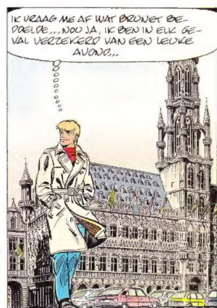

VANAVOND WILDE IK COMMISSARIS BREEBANT UITNODIGEN EN...
DRIING

HALLO ?
DAG, WAARDE VRIEND! MET BRUNET... ALS JE EEN BEWIJS WILT DAT DE GETUIGEN JE REINSTE MARIONNETTEN ZIJN, KOM DAN NAAR HET THEATER VAN TOONE, VANAVOND OM 19.30 U... HET IS HEEL BELANGRIJK!

DAT WAS BRUNET... HIJ HAD HET OVER EEN VOORSTELLING IN EEN MARIONNETTENTHEATER...
VERDORIE, JE HAD HEM DAT KUNNEN VRAGEN VAN DAT INTERVIEW!

SORRY, BOB, MAAR HIJ HING METEEN OP... BEL HEM MAAR IN ZIJN HOTEL!
BEDANKT VOOR JE HULP!

HIJ IS NIET IN ZIJN HOTEL... IK PROBEER 'T LATER WEL. GA JIJ NAAR DE COMMISSARIS ?
NEE, BRUNET INTRIGEERT ME... EN TOONE IS EEN VAN DE "MUSTS" VAN BRUSSEL ... DAT MAG JE NIET MISSEN.

IK VRAAG ME AF WAT BRUNET BEDOELDE... NOU JA, IK BEN IN ELK GEVAL VERZEKERD VAN EEN LEUKE AVOND...

HET IS NOG TE VROEG... MAAR DE DEUR STAAT AL OPEN...
DE MARIONNETTE
OONE
S DE TRADITION POPULAI
DE BRUXELLES

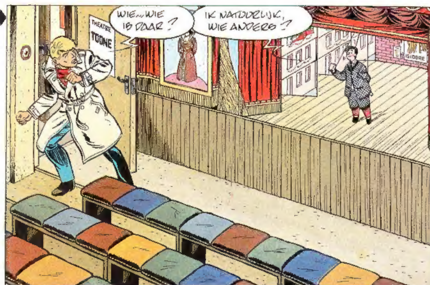

SAKKERMENT, KOM BINNEN, VRIEND! WELKOM BIJ TOONE, DEDJU!

SLA OM

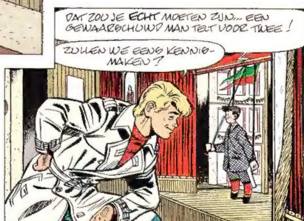
RIK RINGERS

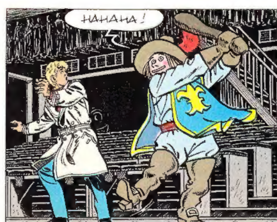

wordt vervolgd

WIE TROK AAN DE TOUWTJES VAN DE MARIONETTEN?

Maar was het wel een marionet? Rik had beter moeten weten. Hij die doorgaans argwanend is...
Wie heeft dan zijn stem geleend aan het sympathieke Waaltje?
Welk verband is er tussen Meester Brunet en Toone?
Bewijzen de bewijzen uiteindelijk toch niets?
Is Lucia schuldig of onschuldig?

HET LIJKT EROP DAT DE KNOOP MOEILIJK DOOR TE HAKKEN ZAL ZIJN!

Verwacht voor volgende week maar ongelooflijke spanningen...

Indien je ondertussen eens één of ander spektakel van het Theater Toone ging bijwonen?

Zijn marionetten zijn in Brussel wat de Harlekijn in Haarlem is en ze zijn even wereldberoemd als die van Salzburg. Denk er eens aan wanneer je een bezoek brengt aan de hoofdstad van Europa...

ISSN 0023 - 5024
Het weekblad Kuifje moet verkocht worden tegen de verplichte prijs. Het mag niet in een leesmap, noch in huur gegeven worden, behalve wanneer de uitgever zijn toestemming heeft verleend. Tekeningen en manuskripten — niet door ons gevraagd — worden niet teruggezonden.

DE LOMBARD UITGAVEN
P.-H. Spaaklaan 1-11, 1070 Brussel — Prk. 000-0190916-20
Uitgever: Lucien LOTTEFIER, Theodore Rooseveltstraat 46
1040 Brussel
Redactie: J.-L. VERNAL, Martine VIENNE
Fotogravure: DE SCHUTTER N.V.
Offsetdruk: DE BIEVRE, p.v.b.a. - Brasschaat

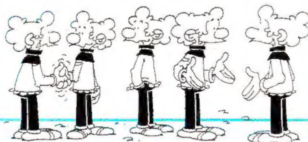
Advertenties voor België: Tel.: 02/522.56.00

ABONNEMENT
GELDT NIET VOOR NEDERLAND

	BELGIE	BUITENLAND	
		+ verzending	TOTAAL
3 maanden	475 BF	390 BF	865 BF
6 maanden	885 BF	780 BF	1.665 BF

KUIFJE-NEDERLAND
Lombard Uitgaven Nederland B.V.
Postbus 341, 2100 AH Heemstede
Telefoon 023 - 290190 / 290192 / 280712
ABONNEMENTSOPGAVE/KLACHTEN
P.V.O.-abonnementen service
Postbus 77, 5126 ZH Gilze
Telefoon 01615-2940 toestel 411
Abonnementsprijs: 3 maanden: 32,50 fl.
6 maanden: 65 fl.
Adreswijziging: 4 weken van te voren **schriftelijke** opgave via wikkel rond KUIFJE
Annuleringen: opzegging **4 weken** vóór het einde van de abonnementstermijn **schriftelijk** opgeven
ADVERTENTIES
Special Media b.v.
Postbus 3300, 1001 CA Amsterdam Telefoon: 020-222 366

VOLGENDE WEEK
Vind je
WILLIAM HAZEHART
terug in
« HET BIG BAGNO »
een vervolgverhaal
getekend Ernst
+
MOSQUITO
in
« De Ruimtebar »
een extra lang science-fiction verhaal
van Th. Cayman en Bom
+
« BESTEMMING SCHILDPAD »
een avontuur bedacht
door D. Mérezette en G. Dewamme

Je kijkt je ogen uit bij Captain Power.

ZATERDAGMORGEN 7 UUR PRECIES. Niks langzaam wakker worden. Gelijk Aktie, Avontuur, Cartoons en Muziek. Vier uur lang. Opeens zit je in het jaar 2147. Vecht je met Captain Power en zijn Soldiers of the Future tegen Lord Dread de Verschrikkelijke. Elke zaterdagmorgen VAN 7.00 UUR TOT 11.00 UUR is het SUPERTIME op Super Channel.

